

Explorar la dansa a través de les pantalles

Mentre esperem de poder seure en un pati de butaques en comptes del sofà de casa, des del confinament podem gaudir d'espectacles ben gravats i documentals sobre dansa en diverses plataformes.

Des del laberint inundat de continguts de Youtube a plataformes ben acurades com Filmin (no sempre cal subscripció, ja que es pot pagar per pel·lícula) o Medici TV, podeu explorar el muntatge d'una coreografia llegendària com és el cas de *Dancing Beethoven*, el moment vital d'un mite com *Dance to freedom* o assaborir coreografies com *Joies* de George Balanchine, amb tota la calma. Aquí teniu una petita selecció de documentals intrigants i espectacles espectaculars ideals per veure a la petita pantalla.

Dancing Beethoven (2016). El documental d'Arantxa Aguirre desglossa amb delicadesa i intriga un entramat d'històries personals al voltant d'una de les coreografies més emblemàtiques de Maurice Béjart, sobre la *Novena Simfonia* de Beethoven. A través de la mirada d'una jove narradora veiem els assajos del Béjart Ballet de Lausana, que cinquanta anys després del seva estrena al Circ Reial de Brussel·les (el 27 d'octubre de 1964), amb la complicitat del Ballet de Tòquio i l'Orquestra Filharmònica d'Israel dirigida per Zubin Mehta, reuneix més de 250 artistes per tornar a muntar la "*Novena*" de Béjart. *Dancing Beethoven* indaga en el diàleg intercultural i els reptes artístics d'un dels espectacles coreogràfics més monumentals del segle XX. El documental d'Aguirre, el podeu veure a **Filmin**, mentre que de l'espectacle sencer, en podeu gaudir a **Medici TV**.

Tràiler de *Dancing Beethoven*: <https://www.youtube.com/watch?v=N8Noein8xlo>

Amb ***Joies (Jewels)***, George Balanchine va convertir el món brillant de les joies en un ballet en tres actes que viatja a través de la diversitat expressiva i formal de la dansa clàssica. Cada acte representa una joia. "Maragdes", amb música de Gabriel Fauré, copsa l'estil francès mesurat, però alhora misteriós i poètic. A "Robins", Igor Stravinsky dispara el frenesí del jazz mentre la coreografia es desplega en moviments sincopats i l'actitud múrrria dels intèrprets. I a "Diamants", l'esplendor imperial del classicisme rus esclata amb música de Txaikovski. George Balanchine (1904-1983) és un dels grans renovadors i coreògrafs més influents de la història de la dansa, el pont entre la tradició del ballet rus i la dansa clàssica a Amèrica. *Jewels*, estrenat pel New York City Ballet el 1967, és el seu manifest coreogràfic i el primer ballet en tres actes sense història. En les seves peces, l'emoció sorgeix de la forma. A Medici TV podeu trobar dues

versions de la coreografia: amb el **Ballet del Mariïnski** i amb el **Ballet de l'Òpera Nacional de París**. La filmació del Mariïnski té una aproximació visual molt efectista, en la qual fa la sensació que l'espectadora és damunt de l'escenari. A Youtube també podreu trobar la gravació del Mariïnski per actes: **Rubies, Emeralds, Diamonds**.

Ballerina (2006), o les heroïnes del Mariïnski –com titularia el documental jo mateixa. Què tenen d'especial les ballarines d'aquesta companyia centenària? El documental de Normand Bertrand fa un retrat íntim, tendre i rigorós de cinc figures del Ballet del Teatre Mariïnski de Sant Petersburg; les estrelles emergents Alina Somova i Evgenia Obraztsova, i les primeres ballarines Svetlana Zakharova, Diana Vishneva i Ulyana Lopatkina –el documental es va estrenar el 2006. La cinematografia o l'estil narratiu del documental no és res de l'altre món, tot i així Bertrand s'endinsa amb profunditat en les inquietuds íntimes –obsessió, ambició i amor– per la dansa de les seves carismàtiques protagonistes. Una servidora soc fan absoluta de les fans entranyables i devotes de l'encantadora Evgenia Obraztsova, del glamur incommensurable de la Vishneva amb ulleres de sol, el rigor soviètic de les mestres de ballet forjades a l'URSS i l'aura sagrada d'Ulyana Lopatkina. Aquest documental, el podeu veure a la **plataforma Fandor** i també està penjat a **Youtube en anglès**.

Tràiler *Ballerina*: <https://www.youtube.com/watch?v=8mG0QdYNIIM>

El 1961 l'estrella del Ballet del Kirov, Rudolf Nureyev, va fer un salt inesperat: de les mans dels agents del KGB als braços de la policia francesa. Què va motivar el jove ballarí rus a fer aquest salt que li canviaria la vida? ¿l de retruc la història del ballet a Occident? **Dance to freedom** (2015), el documental de la BBC, inspecciona com si es tractés d'un *thriller* els dies previs a la mítica defecció, les coneixences i les relacions del ballarí i les seves sets artística i intel·lectual –sempre banyades d'un ego monumental. El documental de Richard Curson n'aporta moltes capes fascinants, tot combinant una reconstrucció

dramàtica dels esdeveniments, amb material d'arxiu i unes entrevistes intel·ligents a persones que van viure aquells dies amb el ballarí, com ara historiadores i escriptores. A través de l'anàlisi de les estructures de poder de la companyia de Nureyev –el ballet del Kirov– en el marc de l'elit russa, el documental narra com el ballarí no era pas amo del seu propi destí, sinó un peó en un tauler d'escacs polític. Podeu veure aquest documental sencer a **Youtube en anglès**.

Tràiler *Dance to freedom*: <https://www.youtube.com/watch?v=9aqZgyQQ3T8>

Quatre coreografies de Wayne McGregor, Ronald K. Brown, Robert Battle i Alvin Ailey amb l'Alvin Ailey American Dance Theater. La cèlebre companyia, fundada el 1958 pel jove i precoç ballarí Alvin Ailey, interpreta un programa que afronta un ventall amplíssim d'estils coreogràfics i danses d'arreu del món. Des de la llegendària coreografia *Revelations* (1960), del mestre Alvin Ailey que posa en dansa espirituals negres, al sumptuós *Chroma* (2006) del coreògraf britànic Wayne McGregor. El programa, filmat el 2015, també inclou *Grace* de Ronald K. Brown, que fusiona dansa moderna i danses de l'Àfrica occidental; i les dosis d'humor i energia desbordant de *Takademe*, que parteix de la dansa índia *kathak*, creada pel director actual de la formació, Robert Battle. Aquest espectacle filmat, el podeu veure a **Medici TV**.

La ética de la danza (2011). El millor d'aquest documental sobre Antonio Gades són les imatges d'arxiu i el relat d'una vida molt plena. Gairebé del no res, Gades va arribar a ser un dels grans ballarins del moment. El coneixem per *Los Tarantos* de Rovira-Beleta o la trilogia de Carlos Saura, però potser no en coneixem la trajectòria en escenaris internacionals i el seu amor per Cuba i el mar. Aquest documental el podeu veure a la pàgina **web d'RTVE**.

Pina (2011) és un banquet de moviment i emocions deliciós per a la mirada. Segurament una de les pel·lícules sobre dansa contemporània més vistes i celebrades. Per què no tornar-la a veure per agafar una mica d'aire? El cineasta Wim Wenders i els ballarins del Wuppertal Tanz Theatre reten homenatge a Pina Bausch, una de les coreògrafes més influents de la dansa contemporània. Wenders mostra fragments de les seves coreografies més icòniques, com *La consagració de la primavera*. Damunt els escenaris i als carrers, boscos o paisatges industrials, els intèrprets encarnen emocions i sentiments com el desig, la por, l'esperança o el desconsol seguint la partitura inspiradora de Thom Hanreich. El documental de Wenders també descriu la personalitat de la coreògrafa alemanya a través del testimoni dels ballarins. Podeu veure

el documental a **Filmin**.

Tràiler *Pina*: <https://www.youtube.com/watch?v=CNuQVS7q7-A>

Imatge destacada: (c) Donata Wenders.